

**Заступнику Міністра-керівнику апарату
Алексєєву І.С.**

Шановний Ігоре Сергійовичу!

В нинішніх умовах проведення антитерористичної операції (АТО) на значній території нашої держави, фактичної агресії з боку сусідньої країни, потенційної можливості повномасштабного, відкритого вторгнення її військ в Україну, однією з вельми актуальних проблем у діяльності нотаріусів та в реалізації правової політики держави, у цілому, є питання збереження нотаріальних архівів від знищення.

Варто зазначити, що згідно положень статті 14 Закону України «Про нотаріат», документи нотаріального діловодства та архів приватного нотаріуса є власністю держави і перебувають у володінні та користуванні приватного нотаріуса у зв'язку із здійсненням ним нотаріальної діяльності.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», держава гарантує умови для зберігання, примноження та використання Національного архівного фонду, сприяє досягненню світового рівня в розвитку архівної справи і веденні діловодства.

На жаль, система нотаріату виявилась неготовою до ситуації, що склалась у проблемних Луганській та Донецькій областях. У зоні ризику опинилися як архіви приватних нотаріусів так і державні нотаріальні архіви. Порядок і послідовність дій нотаріусів та працівників державних нотаріальних архівів у надзвичайній ситуації чинним законодавством не врегульовані.

Своїм листом від 28 липня 2014 року №177/8 ми пропонували розглянути можливість прийняття окремого нормативного акту, яким зокрема:

- передбачити створення спеціально облаштованих місць (сховищ) для зберігання таких архівів з відповідним захистом або визначити державні нотаріальні архіви суміжних регіонів, куди можна буде передавати архіви при виникненні надзвичайних ситуацій;

- порядок, спосіб передачі, способи захисту архіву при передачі, в тому числі через залучення державної служби охорони або представників правоохоронних органів;

- визначити порядок документального оформлення такої передачі архіву з можливістю повернення після припинення надзвичайної ситуації.

Крім того, на думку Нотаріальної палати України, оптимальним юридичним та практичним вирішенням даної нагальної проблеми є визначення та закріплення у відповідному нормативно-правовому акті, місць

тимчасового зберігання архівних документів, які переміщуються із зони дії надзвичайної ситуації.

Як варіант, пропонується створення архівосховищ для тимчасового зберігання документів як на рівні областей, так і на рівні адміністративно-територіальних одиниць меншого масштабу – районах, що дозволить «наблизити» архівосховища до нотаріусів, оперативно перемістити їх архіви.

В сучасних реаліях загрози відкритого збройного конфлікту із сусідньою державою, архівосховища повинні знаходитись у приміщеннях підвального типу. Це, в значній мірі, здатне захистити архів від руйнувань в результаті артилерійського обстрілу чи іншого впливу військового протистояння.

При побудові такої системи також доцільно враховувати кількість нотаріусів, що здійснюють нотаріальну діяльність на території району (що визначає і кількість нотаріальних архівів), наявність необхідних приміщень для архівосховищ у районному центрі, віддаленість інших районних центрів, їх транспортна розв'язка.

Слід зазначити, що на сьогодні Нотаріальна палата України працює над Стратегією розвитку нотаріату України, якою зокрема обґрунтовується необхідність утворення відомчого нотаріального архіву.

Зважаючи на вищенаведене прошу Вас сприяти у вирішенні питання щодо збереження нотаріальних архівів від знищення шляхом утворення системи державних архівосховищ у районних центрах із їх підпорядкуванням державним архівним установам, що знаходяться в обласних центрах.

Нотаріальна палата України готова взяти безпосередню участь у підготовці зазначеного нормативного акту.

Ми сподіваємось на Ваше розуміння та плідну співпрацю.

З повагою,

Президент

Н. Васирина